

6. Životní prostředí

6.1 Ovzduší

Kvalitu životního prostředí lze hodnotit z různých pohledů a specifických ukazatelů. V oblasti ochrany čistoty ovzduší je především pro účely informačního zajištění příslušných rozhodovacích procesů vytvořena celá soustava nástrojů pro objektivní sledování a hodnocení stavu a vývoje kvality ovzduší na území státu:

- Evidence a sledování množství emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší
- Imisní monitorovací sítě
- Sítě pro sledování atmosférické depozice (usazování) škodlivých látek
- Prostředky pro shromažďování, archivaci a verifikaci (ověření správnosti) imisních, emisních a depozičních údajů.

Základní sledované znečišťující látky vznikají především při spalování tuhých a kapalných paliv. Jejich množství vypouštěné do ovzduší je vykazováno v Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší - REZZO, který je v závislosti na druhu zdrojů a jejich tepelných výkonech členěn do 4 skupin.

REZZO 1-3 zahrnují technologické objekty obsahující stacionární zařízení i ke spalování paliv s různým tepelným výkonem.

REZZO 4 zahrnuje pohyblivá zařízení (silniční motorová vozidla, plavidla, letadla apod.).

Emise jsou celkové objemy znečišťujících látek měřené nebo vypočtené u producentů v t za rok, mohou být v přepočtu na území nebo obyvatele.

Imise jsou měřeny na monitorovacích stanicích, zde se stanovují průměrné hodinové, denní, roční koncentrace pro dané místo (co zde spadne). Imisní limit je nejvýše přípustná hmotnostní koncentrace znečišťující látky obsažená v ovzduší.

Tab. 6.1.1 Měrné emise základních znečišťujících látek REZZO 1-3

	v t/km ² /rok						
	2000	2001	2002	2003	Změna v %		
					2003/ 2000	průměrná roční	
Emise tuhé	1,3	1,2	1,4	1,5	15,8	5,0	
Oxid siřičitý SO ₂	5,2	5,3	5,2	5,4	3,1	1,0	
Oxidy dusíku NO _x	4,1	4,4	4,3	4,4	6,8	2,2	
Oxid uhelnatý CO	25,0	24,7	23,5	25,8	3,1	1,0	

Čistota ovzduší se tedy posuzuje podle celkového množství emisí vybraných základních znečišťujících látek, a to tuhých, dále oxidu siřičitého, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého. V Moravskoslezském kraji se v roce 2003 zvýšily proti roku 2000 všechny uvedené druhy emisí, a to i v propočtu na kilometr čtvereční.

Tab. 6.1.2 Měrné emise tuhé REZZO 1-3 podle okresů

	v t/km ² /rok						
	2000	2001	2002	2003	Změna v %		
					2003/ 2000	průměrná roční	
Česká republika	0,61	0,56	0,62	0,64	5,1	1,7	
Moravskoslezský kraj	1,33	1,21	1,36	1,54	15,8	5,0	
Bruntál	0,34	0,31	0,45	0,45	32,4	9,8	
Frýdek-Místek	1,50	1,24	1,37	1,77	18,1	5,7	
Karviná	2,74	2,37	1,84	1,59	-42,0	-16,6	
Nový Jičín	0,55	0,53	0,65	0,61	11,6	3,7	
Opava	0,57	0,48	0,47	0,44	-22,5	-8,2	
Ostrava - město	13,13	12,80	15,28	18,46	40,6	12,0	

Mezi významné stacionární zdroje znečišťování ovzduší ovlivňující kvalitu ovzduší v kraji patří VYSOKÉ PECE Ostrava a.s., TRINECKÉ ŽELEZÁRNY a.s., MITTAL STEEL Ostrava a.s., Dalkia Česká republika a.s., OKD, OKK a.s., Energetika Vítkovice a.s., ČEZ a.s., KOTOUČ ŠTRAMBERK spol. s r.o., BIOCEL a.s., ENERGETIKA TRINEC a.s. Podstatným zdrojem emisí znečišťujících látek do ovzduší jsou rovněž lokální

Životní prostředí

topeniště s nedokonalým spalováním méně hodnotných paliv a mobilní zdroje. Lokální topeniště se podílejí významně právě v zimních měsících při inverzním počasí a jsou významným producentem tuhých znečišťujících látek (TZL) a celé řady organických látek se škodlivými účinky na lidské zdraví. Mobilní zdroje produkují z celkové bilance kraje přibližně polovinu emisí NO_x a organických látek.

U měrných emisí tuhých REZZO 1-3 podle jednotlivých okresů Moravskoslezského kraje v tunách na km² za rok došlo za sledované období ke snížení v okresech Karviná a Opava. K nejvyššímu navýšení došlo v okrese Ostrava – město. V porovnání s hodnotou za ČR byla tato hodnota za kraj převyšena a to zejména hodnotou naměřenou v okrese Ostrava – město.

Tab. 6.1.3 Měrné emise oxidu siřičitého (SO₂) REZZO 1-3 podle okresů

	v t/km ² /rok					
	2000	2001	2002	2003	Změna v %	
					2003/ 2000	průměrná roční
Česká republika	3,26	3,09	2,92	2,86	-12,3	-4,3
Moravskoslezský kraj	5,19	5,32	5,21	5,35	3,0	1,0
Bruntál	0,76	0,75	0,66	0,68	-9,7	-3,3
Frýdek-Místek	3,92	3,99	3,90	3,68	-6,2	-2,1
Karviná	15,99	16,35	16,00	13,59	-15,0	-5,3
Nový Jičín	1,06	1,02	0,92	0,73	-30,8	-11,5
Opava	0,92	0,89	0,65	0,54	-41,5	-16,4
Ostrava - město	70,08	72,83	73,09	83,07	18,5	5,8

U měrných emisí oxidu siřičitého REZZO 1- 3 došlo v roce 2003 v porovnání s rokem 2000 za ČR ke snížení, ale naopak za Moravskoslezský kraj došlo k nárůstu, který byl ovlivněn zejména okresy Ostrava – město a Bruntál.

Tab. 6.1.4 Měrné emise oxidů dusíku (NO_x) REZZO 1-3 podle okresů

Kraj, okres	v t/km ² /rok					
	2000	2001	2002	2003	Změna v %	
					2003/ 2000	průměrná roční
Česká republika	2,06	2,07	2,08	2,06	-0,1	0,0
Moravskoslezský kraj	4,10	4,41	4,30	4,38	6,8	2,2
Bruntál	0,33	0,32	0,30	0,31	-7,6	-2,6
Frýdek-Místek	2,61	2,87	2,70	2,76	5,7	1,9
Karviná	18,46	18,03	16,81	15,10	-18,2	-6,5
Nový Jičín	0,65	0,67	0,74	0,66	2,8	0,9
Opava	0,43	0,42	0,45	0,38	-10,1	-3,5
Ostrava - město	53,26	60,44	59,82	65,00	22,0	6,9

U měrných emisí oxidů dusíku REZZO 1-3 byla hodnota za ČR v roce 2003 stejná jako v roce 2000. U Moravskoslezského kraje byla tato hodnota dvojnásobně vyšší, vlivem okresů Karviná a Ostrava – město.

Tab. 6.1.5 Měrné emise oxidu uhelnatého (CO) REZZO 1-3 podle okresů

	v t/km ² /rok					
	2000	2001	2002	2003	Změna v %	
					2003/ 2000	průměrná roční
Česká republika	4,05	4,00	3,28	3,46	-14,5	-5,1
Moravskoslezský kraj	25,02	24,71	23,53	25,79	3,1	1,0
Bruntál	1,52	1,23	0,87	0,87	-43,1	-17,1
Frýdek-Místek	42,29	41,08	40,86	46,78	10,6	3,4
Karviná	11,89	10,41	6,86	7,26	-38,9	-15,2
Nový Jičín	4,14	3,89	3,79	2,33	-43,6	-17,4
Opava	2,47	2,23	1,03	1,16	-53,2	-22,4
Ostrava - město	335,57	341,69	325,71	353,79	5,4	1,8

Životní prostředí

Měrné emise oxidu uhelnatého REZZO 1-3 v roce 2003 se snížily za ČR celkem a naopak za Moravskoslezský kraj se nepatrně zvýšily v roce 2003 proti roku 2000. Hodnota za okres Ostrava – město je tak vysoká (ve všech sledovaných letech), že snížení u čtyř okresů kraje (Bruntál, Karviná, Nový Jičín a Opava) nemůže celkovou hodnotu za Moravskoslezský kraj ovlivnit.

6.2 Voda

Na území ČR je umístěno 257 profilů (míst k měření) státní sítě sledování jakosti vody v tocích, na kterých se provádějí analýzy základních fyzikálně-chemických parametrů.

Tekoucí povrchové vody se podle jakosti zařazují do pěti tříd.

- I - neznečištěná voda
- II - mírně znečištěná voda
- III - znečištěná voda
- IV - silně znečištěná voda
- V - velmi silně znečištěná voda.

Tab. 6.2.1 Jakost vody ve vybraných tocích a profilech

Pramen: ČHMÚ

Tok - vybraný profil Znečišťující látka	Znečištění v mg/l				Stupeň znečištění (třída) ¹⁾			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Opava-Děhylov								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	3,0	2,3	3,5	3,6	III	II	III	III
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,88	2,06	2,19	2,73	II	I	I	II
Moravice-Branka								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	2,1	1,7	2,8	2,2	II	II	III	II
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,25	2,18	1,59	1,82	II	II	I	II
Ostravice-Muglinov								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	4,5	4,2	6,0	6,2	III	III	IV	IV
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,32	1,99	2,68	3,50	III	III	II	II
Olše-Věřňovice								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	3,4	4,3	5,2	5,2	III	IV	IV	IV
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	1,57	2,03	2,52	3,17	III	II	II	II
Odra-Bohumín								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	3,6	4,3	5,1	4,8	III	IV	III	III
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,58	2,68	3,63	3,83	III	II	III	II
Odra-Jakubčovice								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	2,5	1,6	2,3	2,3	III	III	III	II
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,11	2,16	1,73	1,86	II	II	I	II

¹⁾ zatřídění do tříd podle ČSN 75 7221

Sledováno bylo 37 profilů státní sítě na řekách Odra, Opava, Moravice, Ostravice, Olše, Lučina, Jičínka, Zlatá Opavice, Olešná, Stonávka, Hvozdnice, Podolský a Černý potok. Ve výše uvedené tabulce jsou uvedeny „zajímavé“ profily, to znamená místa, kde je soutok řek nebo nějaké větší sídlo. Na profilu Ostravice-Muglinov u znečišťující látky - biologická spotřeba kyslíku - bylo nejvyšší znečištění stupeň IV v letech 2003 a 2004. Na profilu Olše-Věřňovice byl u stejné znečišťující látky stupeň IV v letech 2002 až 2004. (Biologická spotřeba kyslíku je množství kyslíku spotřebovaného k aerobnímu biochemickému rozkladu organických látek obsažených ve vodě po dobu 5 dnů při standardních podmínkách, také by se dalo říci rychlost, se kterou se kyslík ztrácí z vody při jejím očišťování, čím více kyslíku je potřeba, tím je voda více znečištěná.)

V roce 2004 bylo v Moravskoslezském kraji 137 čistíren odpadních vod. Tento počet rok od roku stoupá. Vypouštění odpadní vody do veřejné kanalizace klesly v roce 2004 proti roku 2000 o 9,8 %. Stejně tak klesly odpadní vody bez srážkových vod v roce 2004 proti roku 2000 o 8,7 %. Tento pokles je zapříčiněn všeobecným snižováním objemu vypouštěných odpadních vod, protože domácnosti se snaží šetřit. Podíl čištěných odpadních vod dosáhl v roce 2004 hodnoty 93,3 %, což je proti roku 2000 nárůst o 1,2 bodu.

Tab. 6.2.2 Čištění odpadních vod

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Počet čistíren odpadních vod	.	76	80	97	137	.	.
Vypouštěné odpadní vody do veřejné kanalizace (tis. m ³)	80 391	76 104	72 486	77 063	72 477	-9,8	-3,4
Čištěné odpadní vody bez srážkových vod (tis. m ³)	74 070	71 780	68 977	68 761	67 629	-8,7	-3,0
Podíl čištěných odpadních vod (%)	92,1	94,3	95,2	89,2	93,3 ¹⁾	1,2	x

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000 v bodech

6.3 Půda

Ve sledovaném období došlo k zhoršení v souvislosti s územní plánovací činností nadále k záborům zemědělské půdy, a to zejména pro účely zřízení podnikatelských areálů, realizaci dopravních staveb i bytové zástavby. Na pořizovatele územního plánu je ze strany fyzických i právnických osob mnohdy vyvíjen nátlak zařazovat zemědělské pozemky pro změnu funkčního využití (nezemědělskou činnost), a tím docílit zhodnocení nemovitostí. V této souvislosti jsou předkládány k posouzení změny územně plánovacích dokumentací i nově připravované územní plány, zpravidla jsou však požadovány zábory půdy mimo současně zastavěná území obcí, a to v návaznosti na volnou krajinu. Jen velmi obtížně se z hlediska státní správy daří uplatnit základní zásadu ochrany zemědělské půdy, umisťovat stavby do stavebních proluk a na nezemědělské pozemky. Za současného stavu je v podstatě nemožné pro tyto účely využít opuštěná území po průmyslové činnosti, kde se taková činnost pro každého zájemce prodražuje a od svých záměrů potencionální investoři ustupují a hledají nabídky území, které jsou cenově výhodnější.

Na okrese Karviná pokračuje proces rekultivační činnosti jako nápravy negativních důsledků hlubinného dobývání a dochází ke změnám rekultivačních cílů, především ve prospěch lesnické rekultivace.

V podhorských oblastech, ale i svažitéch územích (okresy Bruntál, Frýdek-Místek) byly nadále z důvodů protierozní ochrany převáděny orné plochy do trvalých travních porostů a rovněž na základě požadavků vlastníků pozemků posuzovány a vyjímány pozemky ze zemědělského půdního fondu pro účely zalesnění a následného převodu do pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Tab. 6.3.1 Pozemky k 31.12.2004 podle druhů a podle okresů

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

v %

	Podíl z celkové výměry						Podíl ze zemědělské půdy				
	zemědě- lská půda	z toho orná půda	lesní půda	vodní plochy celkem	zasta- věné plochy	ostatní plochy	orná půda	chmel- nice	vinice	zahrady a ovocné sady	trvalé travnaté porosty
Česká republika	54,1	38,7	33,5	2,0	1,7	8,7	71,6	0,3	0,4	4,9	22,8
Moravskoslezský kraj	51,4	32,2	35,5	2,0	2,2	8,9	62,7	0,0	0,0	6,4	30,8
Bruntál	47,2	20,6	44,7	1,3	1,0	5,9	43,8	0,0	0,0	2,6	53,6
Frýdek-Místek	39,3	19,2	49,4	2,0	2,0	7,2	48,9	0,0	0,0	9,8	41,3
Karviná	50,6	34,7	14,1	6,3	5,4	23,6	68,5	0,0	0,0	17,2	14,3
Nový Jičín	65,4	48,8	22,6	2,0	2,0	7,9	74,6	0,0	0,0	6,3	19,0
Opava	62,2	51,1	27,7	1,6	2,1	6,4	82,1	0,0	0,0	3,9	14,0
Ostrava - město	40,0	25,1	10,9	4,5	9,6	34,9	62,7	0,0	0,0	21,2	16,1

V Moravskoslezském kraji je nejvíce zastavěna plocha z celkové plochy okresu v okrese Ostrava – město. Nejvyšší podíl z celkové výměry představuje zemědělská půda v okresech Nový Jičín a Opava. Nejvyšší podíl lesní půdy je v okrese Frýdek-Místek.

6.4 Odpady

Odpadem je každá movitá věc, které se osoba zbavuje. V roce 2001 vyšel nový Zákon č. 185/2001 Sb., kde dochází ke změně definice odpadu. Zachovává pouze dvě kategorie odpadů - odpad nebezpečný a ostatní.

Tab. 6.4.1 Produkce odpadů a vybrané způsoby nakládání s odpady

						v t	
	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Celková produkce odpadů	5 122 008	5 563 199	3 248 198	3 352 907	4 527 800	-11,6	-4,0
Nakládání s odpady celkem	5 738 300	6 773 200	6 918 300	3 991 600	5 231 907	-8,8	-3,0
z toho:							
recyklace, získání složek	255 600	131 600	3 760 400	1 089 800	1 291 196	405,2	71,6
spalování	23 100	28 000	13 500	24 100	23 181	0,4	0,1
skládkování a ost. způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu	755 600	784 700	705 600	708 500	707 272	-6,4	-2,2

¹⁾ změna definice odpadu

Celková produkce odpadů v Moravskoslezském kraji se snížila v roce 2004 o 11,6 % proti roku 2000.

Recyklace a získávání složek se v roce 2004 proti roku 2000 více jak zpětinásobila.

Skládky odpadů jsou v současné době nadále využívány jak pro odstraňování průmyslových odpadů, tak i pro odstraňování komunálních odpadů. K největším provozovatelům skládek patří např. společnosti OZO Ostrava s.r.o., SOMA Markvartovice a.s., ELIO Slezsko a.s., EKO – Chlebičov a.s., Frýdecká skládka a.s., Depos Horní Suchá a.s., OKD Rekultivace a.s.

Využitelné vyříděné složky jsou materiálově využívány, zejména se jedná o vyříděný papír, sklo, plasty, kovy a odpad z údržby soukromé i veřejné zeleně. Systém zpětného odběru a využití obalových odpadů se perspektivně rozvíjí. Větší obce a města mají zavedený systém tříděného sběru komunálního odpadu. Moravskoslezský kraj patří mezi kraje s průměrným počtem zapojených obcí. S vyříděnými nebezpečnými složkami je nakládáno ve smyslu platné legislativy v odpadovém hospodářství.

Kromě skládek jsou na území Moravskoslezského kraje provozována zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů, která jsou svou kapacitou a charakterem významná pro systém nakládání s odpady. Je to např. spalovna nebezpečných odpadů (provozovaná společností SPOVO s.r.o. v Ostravě), linka na demontáž a zpracování autovraků osobních aut, nákladních aut, autobusů apod. ve společnosti Recyklační závod, ŽDB a.s. v Bohumíně, dotřídovací linky společností Nehlsen Třinec s.r.o. a Frýdecká skládka a.s., recyklace stavebních odpadů společností PINMARK s.r.o. v okrese Frýdek-Místek a další. Od roku 2002 je v Ostravě-Kunčicích v provozu linka na výrobu alternativního paliva ze spalitelných odpadů kategorie ostatní odpad, jejímž provozovatelem je OZO Ostrava s.r.o.

6.5 Investice na ochranu životního prostředí

Za staré ekologické zátěže lze považovat především uzavřené, technicky nevyhovující skládky odpadů, které vznikly v minulosti nebo byly provozovány na základě zvláštních podmínek, a staré ekologické zátěže, které jsou spjaty s procesem privatizace, zejména průmyslových podniků. V případě starých, již neprovozovaných skládek je největším problémem jejich rekultivace a zabezpečení, přičemž v převážné míře provozovateli těchto skládek byly obce, které nemají dostatek finančních prostředků na uvedené činnosti. Příprava i realizace sanací starých ekologických zátěží, které byly způsobeny dřívější činností, je svým rozsahem a významem v Moravskoslezském kraji dominantní v rámci celé ČR.

Sanace kontaminovaného horninového prostředí probíhala např. v roce 2003 v lokalitách Ostrava-Koksovna Šverma (OKD a.s.), Ostrava Karolina (OKD a.s.), Bruntál (ALFA Plastik a.s.), Opava Komárov (IVAX CR a.s. – dříve Galena a.s., Balakom a.s.), Frenštát pod Radhoštěm (Siemens Elektromotory, s.r.o.), Moravský Beroun (Granitol a.s.).

Analýza rizika je zpracována a sanace je připravována pro lokality dalších společností. Jedná se o DIAMO s.p. (laguny Ostramo, dokončen byl rozsáhlý průzkum lokality), OKD a.s. (koksovny ČSA a Trojice, lokality jednotlivých dolů), Severomoravská plynárenská a.s. (lokality po celém kraji), Severomoravská energetika a.s. (lokality po celém kraji), Mittal Steel Ostrava a.s., Válcovny plechu a.s., TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY a.s. (sanace rozdělena na jednotlivé lokality a haldy), Autopal s.r.o. (Nový Jičín a Rychvald), lokality čerpacích stanic pohonných hmot a další. Zahájena byla sanace chemické koksovny.

Životní prostředí

Zvláštní postavení ve starých ekologických zátěžích představuje ohrožení prameniště Nová Ves v Ostravě.

Tab. 6.5.1 Pořízené investice na ochranu životního prostředí

v mil. Kč (běžné ceny)

	2000	2001	2002	2003	Index 2003/2000
Celkem	1 746 977	1 356 249	1 294 283	1 546 087	88,5
v tom:					
ochrana ovzduší a klimatu	954 061	561 416	360 389	318 663	33,4
nakládání s odpadními vodami	485 889	517 168	720 049	896 467	184,5
nakládání s odpady	134 443	122 112	117 126	149 776	111,4
ostatní	172 584	155 553	96 719	181 181	105,0

V roce 2003 v Moravskoslezském kraji proti roku 2000 došlo ke snížení pořízení investic na ochranu životního prostředí celkem o 11,5 %. V tom se snížilo investování hlavně na ochranu ovzduší a klimatu, naopak nejvíce vzrostly investice na nakládání s odpadními vodami.

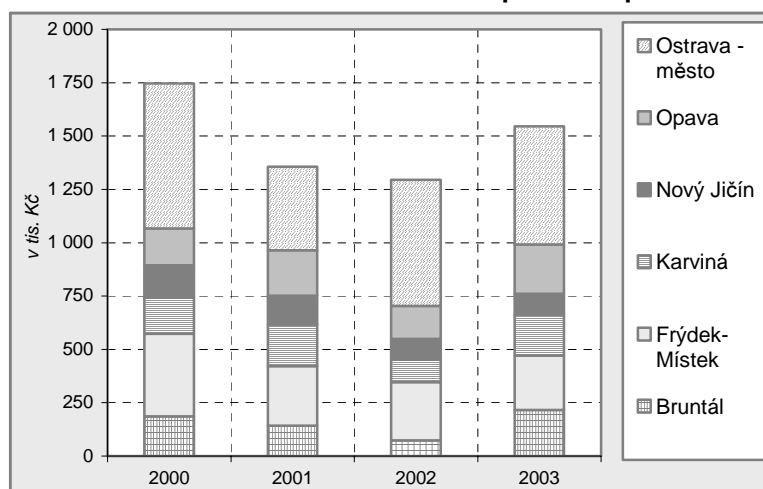
Tab. 6.5.2 Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle okresů

v mil. Kč (běžné ceny)

	2000	2001	2002	2003	Index 2003/ 2000	Struktura v %	
						2000	2003
Moravskoslezský kraj	1 746 977	1 356 249	1 294 283	1 546 087	88,5	100,0	100,0
Bruntál	186 354	142 766	72 929	216 073	115,9	10,7	14,0
Frýdek-Místek	386 734	278 789	273 067	254 596	65,8	22,1	16,5
Karviná	170 331	195 624	106 502	192 536	113,0	9,8	12,5
Nový Jičín	150 248	135 220	96 443	97 279	64,7	8,6	6,3
Opava	172 602	211 777	154 275	230 892	133,8	9,9	14,9
Ostrava - město	680 708	392 073	591 067	554 711	81,5	39,0	35,9

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle jednotlivých okresů Moravskoslezského kraje se v roce 2003 proti roku 2000 zvýšily u okresů Bruntál, Karviná a Opava, naopak se snížily u okresů Frýdek-Místek, Nový Jičín a Ostrava – město.

Graf 16 Investice na ochranu životního prostředí podle okresů

6.6 Chráněná území

V Moravskoslezském kraji neexistuje žádný národní park. Jsou zde zastoupeny chráněné krajinné oblasti a maloplošná chráněná území, která se dále člení na národní přírodní památky, národní přírodní rezervace, přírodní památky a přírodní rezervace.

Tab. 6.6.1 Chráněná území podle okresů k 31. 12. 2004

Pramen: Agentura ochrany krajiny a přírody

v hektarech

	Národní parky	Chráněné krajinné oblasti	Maloplošná chráněná území			
			národní přírodní památka	národní přírodní rezervace	přírodní památka	přírodní rezervace
Moravskoslezský kraj	-	93 983	286	1 988	414	3 064
Bruntál	-	28 024	170	1 197	12	708
Frýdek-Místek	-	52 300	-	467	200	771
Karviná	-	-	-	-	45	44
Nový Jičín	-	12 926	29	145	66	614
Opava	-	-	2	57	71	751
Ostrava - město	-	733	86	122	20	175

Biotechnické zásahy v rámci Programového financování nezcizitelných státních pozemků byly v posledních letech prováděny v těchto maloplošných zvláště chráněných územích (MZCHÚ): Přírodní památce (PP) Věřňovice, PP Váňův kámen, Přírodní rezervaci (PR) Skučák, Národní přírodní památce (NPP) Velký Roudný, PR Rezavka, PR Pustá Rudná, NPP Odkryv v Kravařích, PP Meandry Lučiny, PP Kamenárka a PP Domorazské louky. Většinou šlo o kosení lučních porostů a prořezávky dřevin, v jednom případě o likvidaci skládky domovního odpadu. V roce 2003 byla vyhlášena dvě zvláště chráněná území (ZCHÚ) – PR Bartošovický luh a PR Bařiny v Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Poodří.

Managementové práce byly prováděny v Národní přírodní rezervaci (NPR) Čantoria, NPR Kaluža, NPP Šipka, NPP Odkryv v Kravařích, NPP Rešovské vodopády, NPP Landek, NPP Velký Roudný a v navrhované NPP Skalická Morávka. Převážně se jednalo o biotechnické práce a opatření související s údržbou a obnovou technického vybavení naučných stezek a turistických tras procházejících chráněná území, obnovu značení hranic a jejich geodetické vytýčení, kosení lučních porostů, výsadbu jedle a její ochranu, průzkumné práce a zpracování plánů péče o maloplošná chráněná území (MCHÚ).